

מבחן 6 - ג' עד ט' תמוז

חפץ חיים
מכלל ב' סעיף ט' עד סוף כלל ג'
אהבת חסד
חלק ב' מתחילת פרק ח' עד סוף פרק י'

חפץ חיים

האם מותר לספר דבר שנתפרסם באפי תלתא
לאדם שיקבל הדברים לאמת ויכול להיות
שוטף עליהם?
א' אסור אפילו ברמז.
ב' אסור רק בדברים מפורשים.
ג' מותר.

**מדוע יש להתרחק מלשמוע למעשה על
השיטה המקילה בדבר שנתפרסם בפני
שלשה?**
א' מפני שכמעט אין מציאות שיהיו כל
הפרטים הנצרכים להתר.
ב' מפני שלדעת הרבה פוסקים אין מקום
לקולא זו.
ג' שתי התשובות נכונות.

**על מה עובר דווקא המספר לשון הרע ומקפיד
שהמדובר לא ישמע מזה (ח"ח תחילת כלל
ג')?**
א' "בצדק תשפוט עמיתך" כיון שהמדובר לא
יכול להצדיק עצמו.

ב' "ארוך רעהו בסתרי".
ג' "לא תנו איש את עמיתו" כיון שהמדובר
יצטרך כשיודע לו שמדברים עליו מאחורי גבו.
**באיזה אופן מותר לספר בפני מי שמספר
עליו?**
א' בסיפור שיכול להישמע גם שלא לגנות.
ב' אף בדבר גנות אם הוא יודע שלא יהיה לו
מזה שום נזק.
ג' אם הוא יודע שהשמועים לא יספרו זאת
לאחרים.

באר מים חיים

המגלה סוד מסחרי באפי תלתא, האם מותר
לספר זאת הלאה כשכוונתו לפרסם את
הדבר?
א' מותר.
ב' אסור.
ג' מותר, ובכלל שלא יעשה לזה פרסום גדול.

**המספר לחבירו דבר ולא אמר לו שלא יספר,
האם מותר לו לספר זאת?**
א' מידה טובה להמנע מזה, אבל אין בזה
איסור.
ב' כל זמן שלא סיפר באפי תלתא אסור.
ג' מותר לכתחילה.

**המספר דבר שאינו גנות, אבל הדבר יגרום
לנזק את המדובר, האם יש בזה איסור לשון
הרע?**
א' כן.
ב' לא.
ג' אינו ראוי.

**האם צריך לדון לכף זכות כאשר הכף חוב
מסתברת הרבה יותר מהכף זכות?**
א' חובה.
ב' מידה טובה.
ג' אין צריך.

אהבת חסד

מי שאינו רוצה להלוות שמת הלוה לא
יחזיר, האם זה פטר אותו ממצות
הלואה?
א' אם הסכום הוא קטן שחייבים ללת
אותו מדון דקדק או מדון והחזקת בו
חייב ההלוות.
ב' אם הלוה מוכן לתת משכון חייב
להלוות.
ג' שתי התשובות נכונות.

מה הקשר בין עולה ערופה לצרות עין?
א' מפני שדאי ההרוע עוב את העיר בגלל
צרי עין.
ב' שמת מיתת ההרוע נגרמה מפני שלא
נתנו לו מזונות.
ג' מפני שדאי ההרוע הוא צר עין, שמידה
זו מבטיחה את האדם לשפיות דמים.

האם יש להמנע מלהנות מאדם צר עין?
א' כן.
ב' לא.
ג' אם נזהר שלא ויקר מותר.

מדוע נכסי צר עין יורדים לכליון?
א' מפני שאינו מוכן להוציא הוצאות כדי
לשומרו.
ב' מפני שהוא נוהג במידת הדין גם על
נכסי שורה מידת הדין.
ג' מפני ששום אדם לא ירצה לעשות איתו
עסקים.

**מה קורה בזמנו למי שהיה צריך לבוא
נגעים בביתו?**
א' נכסי יורדים לכליון.
ב' מגיע לו חולת הגוף.
ג' לא תהיה לו הנאה בביתו עד שיוצרך
לעקור למקום אחר.

**מנין למד החפץ חיים (ח"ב פרק י') שמי
שאינו מרחם על אדם בעת צרה זה עוון
פלילי?**
א' ממה שהתורה מזהירה הרבה על
מצוות שבין אדם לחבירו.
ב' ממה שדוד דן למיתת את גיורל כבשת
הש.
ג' ממה שאמרו חז"ל שכל הנחנה מצר עין
עובר בלאו.

על מי שורה כח מסיטרא אחרא?
א' על הנמנע מעשיית חסד.
ב' על מי ששני צרה שאחרים יתנו
מנכסיו.
ג' על מי שאינו צרה אפילו שהוא יתנה
מנכסיו.

חפץ חיים

מנין שצריך לכבד שבת כראוי?
א' דבר זה הוא מדאורייתא דכתיב "זכור את
יום השבת לקדשו".
ב' דבר זה אינו מדאורייתא אלא מדברי קבלה
דכתיב "וקראת לשבת עונג לקדוש ד' מכובד".
ג' דבר זה הוא רק מדרבנן.

במה תלוי עיקר התשובה על החטא?
א' באמירת הוידוי.
ב' במירות הלב.
ג' בקבלה לעתיד.

**אדם בינוני שעבר כמה פעמים עבירה והוא
סבור שזה חומרא ומידה טובה בעלמא, מה
הדין בזה?**
א' אין צריך לדון לפי זכות, אבל אסור לספר
דבר זה.
ב' אסור לספר דבר זה, אבל בליבו יכול
לבוותו.
ג' צריך לדון לכף זכות ואסור לבוותו אפילו
בליבו לא לשנוא בגלל זה.

**איזה גנות מותר לרשום בספר הזכרונות
לדורי דורות?**
א' מי שאינו מקיים מה שפסקו עליו בבי"ד
ואין לו הסדר על מעשיו.
ב' מי שעבר עבירה בפרהסיא, ולא שמע
למכחיכים.
ג' מי שגריל לדבר לשון הרע ורכילות.

באר מים חיים

האם מותר לספר על אדם את מעשיו
הראשונים כאשר אצל השומע והמספר אין
בזה שום נזק?
א' מותר.
ב' אסור.
ג' אם השומע ודאי לא יספר לאחרים מותר.

**אדם בינוני שעבר עבירה למרות שהתרו בו
שזה אסור, האם מותר לספר עליו לשון
הרע?**
א' אסור.
ב' מותר.
ג' מותר לספר, ובכלל שלא יכיון לפרסם את
הדבר הרבה.

**השומע משנים שאדם פלוני עבר עבירה,
האם מותר לשנוא אותו או לספר לאחרים?**
א' אסור.
ב' מותר.
ג' לשנוא אותו מותר ולספר לאחרים אסור.

**האם מותר לספר לב"ד שאדם בינוני עבר
בכונה על עבירה שאיסורה ידוע?**
א' אסור.
ב' מותר.
ג' אינו נכון לכתחילה.

מבחן 7 - י' עד ט"ז תמוז

חפץ חיים
מתחילת כלל ד' עד כלל ה' סוף סעיף א'
אהבת חסד
חלק ב' מתחילת פרק י"א עד פרק י"ג "גם שעל ידי"

אהבת חסד

מה לומדים מהפסוק "ונדעה נרדפה
לדעת את השם"?
א' שיהיה האדם זריז במצוות.
ב' שאין האדם מגיע לידעת ד' אלא אם
הוא רודף אחרי ענין זה.
ג' שענין האמונה צריך חיזוק תמידי.

**מהו עיקר הדבר שהיצר הרע מטעה את
האדם?**
א' חוסר התבוננות.
ב' שהיוס אין לו זמן ומחיר הוא יעשה את
המצווה.
ג' שהוא לא מסוגל לעשות את המצווה.

**האם מותר לקחת משכון אחרי ההלואה
שלא ברשות בית דין?**
א' אסור להכנס לביתו, אבל בשוק מותר
לחטוף ממנו.
ב' גם בשוק אסור לחטוף ממנו.
ג' מותר גם להכנס לביתו.

**מה לומד החפץ חיים מדכתיב "לאהבה
את ד' ולקדש וללכת בדרכיו בל
הימים"?
א' שעדי יום מותו חייב האדם לעשות טוב
וחסד.
ב' שיוזר האדם שלא יחסר אפילו יום
אחד מעשיית טוב וחסד.
ג' שצריך בשכל רע יחיה ממון שלו
בהלואה אצל אחרים.**

**מה למד החפץ חיים מדברי חז"ל כל
העוסק בתורה ובגמילות חסדים (בלשון
עסק)?**
א' שצריך האדם להתבונן בגדול הרווח
שיש לו מזה בעולם הזה ובעולם הבא.
ב' שצריך להיות רגיל בזה תמיד.
ג' שצריך להתבונן כיצד לעשות מצוות
אלו בצורה הטובה ביותר.

**כמה פעמים חייב האדם במצוות
הלואה?**
א' כל זמן שיש מעשית שלו אצל אחרים
אינו מחויב יותר.
ב' אם יש לו ממון חייב להלוות כל יום.
ג' אפילו כמה פעמים ביום אם זה בכוחו.

**כיצד יוכל האדם לקיים מצוות חסד
בשבת שאסור להלוות ממון?**
א' יקיימה באופנים אחרים המותרים
בשבת.
ב' בשבת האדם פטור ממצוות חסד, כמו
שהוא פטור מהשתדלות לפרנסה.
ג' בזה שהלואה מעתיק לפני שבת נחשב
עוסק בחסד בשבת עצמה.

חפץ חיים

**איזה דבר חמור יותר בשלילת המעלות יותר
מסתם לשון הרע?**
א' שכונתו בזה לגנות חבירו ולהשפילו שזה
מידה רעה מאד.
ב' כיון שבדברים כאלו מצוי שגם כשמשפרם
ברבים אף אחד לא עומד כגדול.
ג' שתי התשובות נכונות.

**האם מותר לומר לאנשי העיר שהרב שלהם
אינו חכם גדול בתורה ויודע רק את פסקי
ההלכות הנצרכות למעשה?**
א' מותר.
ב' אסור מדאורייתא.
ג' רק אם זה אמת מותר לספר.

**האם מותר לשמוע או לקבל סיפור שיתכן
שיוכל לתקן ע"י זאת הדבר?**
א' אסור אפילו לשמוע, וק"ו שאסור להאמין
שהדבר אמת.
ב' מותר לשמוע אבל אסור להאמין שהדבר
אמת.
ג' מותר בין לשמוע בין להאמין.

**אדם שנמצא במקום שמספרים לשון הרע
ואינו יכול ללכת משם, וגם לא להניח אצבעו
באוזניו, מה הוא חייב לעשות?**
א' שלא יאמין ולא יראה שום תועה של
הסמכה.
ב' שלא יחיה נח לו לשמוע את הדברים.
ג' צריך את שני הדברים הנ"ל.

באר מים חיים

תלמיד חכם שעבר עבירה, האם צריך להוכיחו?
א' אסור להוכיחו, מפני שדאי עשה תשובה.
ב' חובה להוכיחו, שמא לא עשה תשובה.
ג' מחלוקת.

**השומע מעד אחד על אדם שעבר עבירה, האם
צריך להוכיחו?**
א' כן.
ב' לא.
ג' אם נראה שהדבר אמת אינו יכול לפטור
עצמו ממצוות תוכחה.

**אדם ששמע דבר על לץ השונא ותוכחות מאדם
שאמין עליו כשנים, האם מותר לו לספר
לאדם אחר?**
א' מותר.
ב' אסור.
ג' אם הוא נאמן על אותו אדם כשנים מותר,
ואם לאו אסור.

**אדם תנאים נזכרים כדי לדבר לשון הרע על
החוטאים במיוחד והולכים אחרי שרירות
ליבם?**
א' שיראה את הדבר בעצמו ויתבונן אם זה
באמת אסור ולא יגדיל את האיסור יותר ממה
שהוא.
ב' שיכוין לתועלת, ולא יספר בציגנא ואילו
בפני יחזיק לו.
ג' כל התנאים הנ"ל נזכרים, וא"כ פרק על
מלכות שמים מעליל לגמרי.

מבחן 8 - י"ז עד כ"ג תמוז

חפץ חיים
מכלל ה' סעיף ב' עד כלל ו' סוף סעיף ח'
אהבת חסד
חלק ב' מפרק י"ג "גם שעל ידי" עד סוף פרק י"ד

אהבת חסד

**מדוע כתר שם טוב עולה על כתר תורה
כחונה ומלכות?**
א' מפני שכולם רוצים להתדבק במעשיו
ושם שמים מתקדש על ידי זה.
ב' מפני ששם טוב הוא דבר שקיים לנצח
נצחים.
ג' מפני שזה מראה על מעלה פנימית
חשובה מאד.

**מדוע קוצבים לאדם בראש השנה
חסרונותיו של אותה שנה, ולא נותנים לו
מלכתחילה מחות?**
א' אין הכונה שיהיה לו והוא יתחזק,
אלא הכונה שקוצבים לו מלכתחילה
מחות.
ב' הכונה שגזורים כמה דקדק הוא צריך
לתת, אלא שאם לא יתן יתחזק באופן
אחר.
ג' הכונה שעי"י ההפסד מתקפרים
עוונותיו, ואין מי שאין לו חטאים, ואם
נותן לדקדק מוריה גם מצוה.

**מה יעשה אדם אם הוא רואה שנסבב לו
הפסד על ידי קיום המצוות (אהבת חסד
חלק ב' פרק י"ג)?**
א' יחשוב ששכר המצוה גדול לאין ערוך
מההפסד בעולם הזה.
ב' יהיה בטוח שהקב"ה ישלם לו כפלים
ממה שהפסיד, ויתבונן שמצוה שהוציא
עליה מעות מדרגה גבוהה הרבה יותר.
ג' יתבונן בגודל טובות ד' יתברך על
האדם.

**מיהם השניים שלימדונו שרדיפת דקדק
וחסד זה עסק משתלם מאד?**
א' נח ואברהם.
ב' אברהם ודוד.
ג' אברהם ושלמה.

היכן עוברת נשמתו של אדם לאחר מותו?
א' בכל המקומות שהיה בחייו, ורואה אם
עשה שם מצוות או עוונות.
ב' בין כתות של מלאכי חבלה.
ג' היא עולה מיד לרקיע ואינה רואה כלום
ברדך.

**מי שיכול לעסוק בעצמו בגמילות
חסדים, האם יקרא אדם אחר שיתעסק
בזה?**
א' מצוה בו יותר מבשלחו.
ב' עדיף ע"י אחרים משום "הצנע לכת".
ג' על זה נאמר "מוה ומוה אל תנח ידיך".

**איזה דבר טוב כונה הח"ח שיקרה אם
כולם ידריזו בענין הגמח"ס?**
א' לא יהיה אדם שיצטרך הלואה ולא
יהיה לו מהיכן ללוות.
ב' יתבטלו כל התלאות והצרות מהעולם.
ג' לא יהיו עניים בעולם, כיון שכל אחד
יהיה לו די מחסורו בשכר גמילות חסדים.

מבחן 9 - כ"ד תמוז עד א' אב

חפץ חיים

מכלל ו' סעיף ט' עד כלל ז' סוף סעיף ט'
אהבת חסד

מחלק ב' תחילת פרק ט"ו עד פרק ט"ז "ואפילו אם הוא"

חפץ חיים

מה הכונה שבלשון הרע צריך לחוש לדברים?
א' שיהיה הדבר אצלו בדרך ספק, אבל לא יגרום לו שום נזק.
ב' שיחשף לעיניו למנוע עצמו או אחרים מנזק, ולא יחיה הדבר אפילו בדרך ספק.
ג' מכיון שאסרה תורה להאמין ללשון הרע מעמידים את האדם על חזקת כשרותו ואין לחשוש כלל לדברים.

האם מותר לחוש ללשון הרע כשאין דבר תועלת?

א' אסור.
ב' מותר.
ג' אינו ראוי.

שני אנשים שסיפור לשון הרע (לא בבית דין) או שיצא קול על אדם שעבר איסור, האם מותר להאמין שהדבר אמת.

א' אסור.
ב' בשני אנשים מותר כיון שיש להם שם עדות, ואם יצא קול אסור.
ג' בשני אנשים אסור, ואם יצא קול מותר כיון שמסתבר שהדבר נכון.

באיזה אופן מצינו התר להאמין לאדם שנאמן עליו כשנים?

א' להאמין לדבר שאם הוא אמת מותר לספרו, והמספר ראה אותו בעצמו.
ב' שאדם שמקדיף מאד שלא לדבר דברי שקר נאמן בכל מה שסיפר.
ג' אין להאמין לשם אדם, רק לשני דעים שמעידים בבית דין.

באר מים חיים

המספר על אדם שעשה עבירה ויצא מכלל 'מיתתו', האם צריך להמשיך להיטיב לאותו אדם?

א' כן.
ב' לא.
ג' באופן זה מותר אפילו להאמין לדברים.

מי שהאמין ללשון הרע וסיפר זאת לאחרים, מה תקנתו (מלבד התשובה בין אדם למקום)?
א' חייב לפרסם אותו, ולא יועיל שיוציא את הדברים מלב השומעים.
ב' חייב להוציא את הדבר מלב השומעים, ולא יועיל שיפייס אותו.
ג' יפייס אותו, או שיוציא את הדבר מלב השומעים.

מתי אדם לא נחשב מסיח לפי תומו כשמספר לשון הרע?

א' כאשר לא דברו מתחילת אודות שבחו וגונו של מי שסיפר עליו.
ב' כאשר המספר לא שונא את מי שסיפר עליו.
ג' שתי התשובות נכונות.

השומע סיפור מאדם שנאמן עליו כשנים, האם מותר לשונו או לעצרו באופן שאם הסיפור נכון מותר לצערו?

א' אסור.
ב' מותר לשונו אבל מסתבר שאסור לצערו.
ג' מותר גם לצערו.

מבחן 10 - י' עד ט"ז תמוז

חפץ חיים

מכלל ז' סעיף י' עד כלל ח' סוף סעיף י"א
אהבת חסד

חלק ב' מפרק ט"ז "ואפילו אם" עד פרק י"ח

אהבת חסד

במה גדולה גמילות חסדים מן הצדקה?
א' שהיא בגופו וגם לעשירים וגם למתים.
ב' שזוכה לחיים צדקה וכבוד.
ג' שעליה העולם עומד.

על איזה אופן נאמר גדול המלוה לעני יותר מן הנותנו לו?

א' על מי שירד מנכסיו והחלוואה יכול להקימו ולא הורגל לקבל צדקה.
ב' על אדם שאין לו ממון לתת צדקה אלא רק להלוות.
ג' על הנותן צדקה ואומר למקבל שזה הלוואה כדי שלא יתבייש.

בזכות מה זכו אבותינו לעזר"ז ולימות בן דוד ולימות המשיח?

א' בזכות התפילה.
ב' בזכות הצדקה.
ג' בזכות התורה.

לענין מה נמשלה הצדקה לזריעה?

א' ששכרה מגיע לאחר זמן ולא מיד.
ב' שלא יחשוב האדם שהוא מפסיד עיני הצדקה, כי עיני צדקה הקב"ה יברכו.
ג' שלא יחשוב האדם שכבר שנה שעברה הוא נתן צדקה, אלא צריך לחזור ולתת עוד ועוד.

איזה מצוה שווה לתורה?

א' צדקה.
ב' חסד.
ג' אין מצוה שהיא שווה לתורה.

איזה מצוה חמורה יותר, שילוח הקן שנאמר בה "למען ייטב לך והארכת ימים" או צדקה?

א' שילוח הקן.
ב' צדקה.
ג' שניהם שקולים.

האם הפרשת מעשר זה חיוב?

א' כן.
ב' ענין גדול.
ג' חיוב גמור אפי"כ אין לו לתת.

מבחן חודשי - חודש תמוז

חפץ חיים

מתחילת כלל ג' עד כלל ז' סוף סעיף ח'
אהבת חסד

חלק ב' מתחילת פרק ז' עד סוף פרק ט"ו

אהבת חסד

מהו הסימן יח"י פצ"ע עז"ל לסיבות אלו המתרבים מעשיית חסד?
א' יראה, חסד ידעה, פטור, צר עין, עצל.
ב' ידיעת החיוב, יראה ופחד, צר עין, עצלות, לימוד.
ג' יראה, חסד יעזור, פטור, צר עין, עצלות.

מי שיש לו מעות ואינו רוצה להלוותם אלא להשתמש בהם לרווח פרנסת ביתו, האם הוא חייב במצות הלוואה?

א' חייב בכל אופן.
ב' רק אם הוא צריך את המעות לעסק שהודמן לפניו פטור.
ג' פטור מלהלוות גם לנזק ארזן שמצוי שיוזמן לו איזה עסק בזמן זה.

איזה ידיעה חסרה לאנשים ובגלל זה יש חסרון בגמילות חסדים (אהבת חסד חלק ב' פרק ט"ז)?

א' שאינו יודע כמה אנשים ישנם שצריכים שיעשו עמם גמילות חסדים.
ב' ידיעת גודל חיוב המצוה וגודל שכרה.
ג' ידיעת שאין אדם מפסיד מחמת גמילות חסדים, אלא מרויח כפל כפלים.

האם אדם פטור ממצות גמילות חסדים כשיש אחרים שיכולים לעשות זאת?

א' לא.
ב' כן.
ג' תלוי אם האחרים עושים זאת בנפש חפצה או לא.

מי נחשב "צר עין", שהפליג חז"ל בגנותו? אי אדם החושב רק על טובת עצמו ולא על טובת אחרים.
א' מי שאינו מסוגל להוציא מכספו עבורו או עבור אחרים.
ב' מי שעניו צרה בכך שאחרים יהנו מממון, אפילו אם כלפי עצמו אין עניו צרה.

חוב שאין הלוה רוצה לפרוע, האם עדיף לוותר עליו, או שעדיף לטרוח לגבותו כדי שיוכל לחזור ולהלוות?

א' אין עדיפות לזה על זה.
ב' עדיף להעביר על מידותיו ולוותר על החוב.
ג' עדיף לטרוח לגבות את החוב כדי שיוכל לחזור ולהלוות.

מי קודם במצות חסד, עשיר או עני?
א' עשיר.
ב' עני.
ג' שניהם שווים.

מה החידוש בכך שהקב"ה ז' את מי שעוסק בתורה וחסד?

א' שהוא אוכל מעט וזה מתברך במעיו.
ב' שמוזנתו יחיו למעלה מדרג הטבע.
ג' שגדול לו תבואה של שלש שנים בשנה אחת כמוכסח לשומרי שביעית.

חפץ חיים

המספר לשון הרע ואינו אומר על מי מספר, אבל מתוך הסיפור מבינים על מי הוא מספר, האם זה בכלל לשון הרע?

א' כן.
ב' לא.
ג' מחלוקת.

באיזה אופן צריך לדון לכף זכות אדם ירא אלוהים?

א' רק בספק שקול, ואם הדבר נוטה לחיוב נכון שהדבר יהיה אצלו בדרך ספק.
ב' אין דבר הנוטה יותר לכף חיוב צריך לדון אותו לכף זכות.
ג' רק דבר הנוטה לכף זכות, ואז דא הזכות צריך להיות אצלו ודאי.

באיזה אופן מותר לברר על אדם בשביל שידוך? אי אדם הוא מזהיר את האומר שיש לו רק את הדברים הטובים.

א' כאשר הוא אומר למספר שהוא רוצה לעשות עימו שידוך.
ב' כיון שיש לו תועלת בכך אי"צ לספר לחבירו את מטרות הברירה.

האם מותר לומר על אדם שאינו מוציא סכום מסוים לצדקה או לכבוד שבת?

א' מותר.
ב' אסור.
ג' תלוי כמה ממון יש לאותו אדם.

באר מים חיים

מי שבידו ציוו אותו שלא לעשות דבר מסוים, והוא עשאו ללא הסבר, האם מותר לספר בגנותו? אי מותר.

א' רק אם עשאו כמה פעמים מותר.
ב' רק אם עשאו בפרהסיא מותר.

האם מי שיש לו מידות רעות מותר לקרותו רשע? אי רק אם הוא עז פנים, וגם זה רק באופנים מסוימים.

א' רק במידת הגאווה והכעס, וגם זה באופנים מסוימים.
ב' אין לקרות לאדם רשע בגלל מידות רעות.

המספר לשון הרע ותועלת אבל המספר לא יודע מהתועלת, האם הוא צריך כפרה?

א' לא, כיון שגוף הסיפור מותר.
ב' כן, שאף שגוף הסיפור ודאי מותר יש לו מידות רעות.
ג' צריך כפרה, כיון שכוונתו לדבר אסור, ויתכן שאפילו גוף הסיפור אסור כיון שהעיקר בזה הוא הכוונה.

מי שהאמין ללשון הרע וסיפר זאת לאחרים, מה תקנתו (מלבד התשובה בין אדם למקום)?

א' חייב לפרסם אותו, ולא יועיל שיוציא את הדברים מלב השומעים.
ב' חייב להוציא את הדבר מלב השומעים, ולא יועיל שיפייס אותו.
ג' יפייס אותו, או שיוציא את הדבר מלב השומעים.